

Àrea 1 Comprensió oral i comprensió lectora

100 punts [mín. 60 punts]

Comprensió oral

Exercici 1

25 punts

Sentireu dues vegades un fragment de *Sala 3*, un pòdcast realitzat des del Teatre Principal de Palma, en què Júlia Mérida parla d'emergències musicals. Marcau si les afirmacions següents són vertaderes (a) o falses (b), d'acord amb el que s'hi diu.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

- Tot i que no hi ha una definició clara, s'entén que un artista emergent és aquell que encara ha d'iniciar la seva carrera.**
 - Vertader
 - Fals
- Tant Mozart com l'artista islandesa Björk varen ser artistes emergents en qualche instant de la seva trajectòria musical.**
 - Vertader
 - Fals
- Beethoven, Schubert, Anna Maria Mozart o Fanny Mendelssohn varen ser infants prodigi que assoliren l'èxit i el reconeixement.**
 - Vertader
 - Fals
- En la música *mainstream* o de masses aconseguir una audiència lleial i un equip durador són fites més fàcils d'assolir que en la música clàssica.**
 - Vertader
 - Fals
- Si entenem el concepte d'emergència des d'una perspectiva inclusiva, música emergent és sinònim de joventut.**
 - Vertader
 - Fals

Exercici 1	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	25	20	15	10	5	0

Exercici 2

25 punts

Tot seguit sentireu dues vegades un fragment del programa *Carrer Major*, de Ràdio Ciutat Tarragona, en què la periodista i professora Marta Montagut parla sobre desinformació i intel·ligència artificial (IA). Llegiu els enunciats i indiqueu l'opció correcta (a, b o c), d'acord amb el contingut de l'enregistrament.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

6. **La jornada en què va participar la professora Marta Montagut...**
 - a) va servir per exposar els resultats de diverses recerques sobre IA.
 - b) va establir límits sobre l'ús de la IA en els mitjans de comunicació actuals.
 - c) va tractar la incidència de la IA en la informació i com autenticar notícies.

7. **Què afirma la professora sobre l'esfera pública desinformada?**
 - a) Que aquesta desinformació es trasllada als àmbits que afecten la tecnologia.
 - b) Que no es poden prendre decisions polítiques ni quotidianes correctes.
 - c) Que la gent es veu abocada a creure que la informació massiva que rep és certa.

8. **Segons l'enregistrament, què es pot aconseguir amb la IA?**
 - a) Generar continguts inventats que passin per autèntics.
 - b) Crear continguts imaginaris que siguin identificables com a tals.
 - c) Formar els periodistes perquè utilitzin aquesta tecnologia.

9. **Pel que fa a les implicacions de la intel·ligència artificial...**
 - a) és tan important l'eina en si com la utilització que se'n fa.
 - b) no és tan important l'eina, sinó la manera com s'usa.
 - c) l'eina és una amenaça, sigui quin sigui l'ús que se li dona.

10. **Per què, segons Montagut, la IA pot ser vista com una oportunitat?**
 - a) Perquè posa a l'abast de tothom la generació ràpida de continguts i vídeos.
 - b) Perquè permet que l'esfera pública estigui més ben informada.
 - c) Perquè facilita tasques complexes, com processar un elevat volum de dades.

Exercici 2	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	25	20	15	10	5	0

Comprensió lectora

Exercici 3

25 punts

Llegiu el text següent i indiqueu si els enunciats que apareixen al final són veritaders (a) o falsos (b), d'acord amb el contingut del text.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

L'infern de la literatura infantil

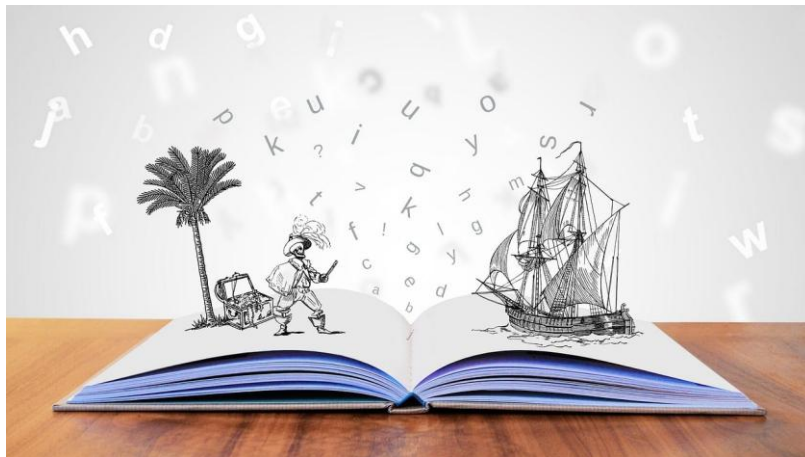
En dic infern, de tots els maldecaps que hi ha rere bambolines i que patim tots els que ens dediquem a la literatura infantil i juvenil. Un dels principals problemes és el poc ressò que se'n fan els mitjans de comunicació, de la literatura infantil. A banda de les recomanacions que es fan en dates assenyalades (Nadal, Sant Jordi i estiu), si surt mai res als mitjans generalistes sobre literatura infantil és o sobre un premi o sobre una persona famosa que ara escriu per a la canalla. Recepció crítica, cap. Entrevistes en profunditat a gent del sector, cap. Peces d'anàlisi o cròniques, cap. I no em serveix l'argument tronat de dir que a la literatura per a adults li passa el mateix, perquè no és veritat: pot tenir poc espai als mitjans, hi regnen unes normes no escrites on preval més la notorietat que la qualitat, però sempre s'hi percep una pàtina de prestigi, sota l'etiqueta.

No fem historietes ni dibuixets: és literatura, és art. Hi ha feina al darrere; es pensa abans d'agafar el pinzell i sovint es pensa en equip (autora i il·lustradora), i pensar creativament en equip és una cosa que us recomano, perquè quan hi ha sintonia els lectors ho detecten i en gaudeixen. Escriure per a infants no és més fàcil. No són els lectors del futur, són lectors ara. Només són petits, no rucs. Escriure per a ells és tan fàcil o tan difícil com escriure per a adults.

Crec que parlo per tots (o gairebé) els del sector de la literatura infantil quan dic que durant bona part del temps que hi dediques tens la sensació insistent de militar, de defensar una causa, d'haver de tenir sempre tota una sèrie de reivindicacions a l'abast de la mà, penjades del cinturó com les pistoles dels *cowboys*, perquè és un terreny ple de paranys. La manca de prestigi social de la literatura per a infants ho empudega tot i sovint ens trobem en atzucacs. Cansa reivindicar-se cada dia. A més, la militància sempre ve de bracet de la inseparable precarietat. Per què en el món de la literatura infantil es té la sensació de veure els mateixos noms a tot arreu fent tots els papers de l'auca? Les males llengües en diran endogàmia, però és la precarietat la que ens empeny a fer de tot per poder viure.

I, en realitat, no és cert que sempre siguem els mateixos. De tant en tant arriba gent nova, han sentit tocar campanes, s'han cregut que fer llibres per a nens és tenir la gallina dels ous d'or i venen a provar sort. I tenen un as a la màniga: o són famosos o són experts en educació emocional. Ja hem tocat os. Amb un discurs simplificat, saben adreçar-se als pares, als adults que compren els llibres per als nens; els enreden amb encanteris barats sobre emocions i colors i la trampa està tan ben parada que hi acaben caient pares, mares, àvies, avis, mestres, pedagogs, tothom. I aquests sí que trobaran espai als mitjans. L'autoajuda, amics i amigues, fa anys que ha arribat al camp dels llibres per a infants, i és encara més perillosa i més tendenciosa.

Si escrius pensant en el missatge, es nota, però si a més escrius pensant en el missatge i a allisonar a qui t'adreces, perquè és menor, el fracàs literari és estrepitós. El problema és que hi ha qui compra aquests fracassos. I què podem fer per revertir tot això? Ja en fem, de coses, moltes. Som els de sempre i fem tots els papers de l'auca, però no ens estem de braços plegats queixant-nos i proud. La nostra és una queixa activa, amb mans i peus i caps que fan tot el que poden per provocar canvis. I un dels canvis grossos que calen és el del prestigi, perquè hi va tot lligat.

S'estudia la literatura infantil a les universitats? Sí. Però en quines facultats? Les de magisteri. I a filologia? No. Més enllà de centenaris i aniversaris de números rodons, som conscients d'on venim? Parlo de literatura infantil i juvenil en català i vull posar el focus en les dones. On són? Qui se'n recorda de les que van obrir camí? Atores i il·lustradores que van apostar per la literatura infantil i juvenil en temps més difícils que els actuals. Lola Anglada i Mercè Llimona als orígens, però tantes dones després. Hi ha una manera de ser més invisible encara que sent dona i escrivint en català, i és sent dona i escrivint per a infants i joves en català. Visibilitzar-les contribuirà a recuperar el prestigi i a seduir les noves generacions d'atores i il·lustradores perquè entrin al paradís etern de la literatura infantil, malgrat l'infern —que no ha de ser etern.

Tina Vallès. *Vilaweb* [adaptació]

11. **A diferència de la literatura infantil, la literatura per a adults té força espais als mitjans que en destaquen la qualitat literària.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

12. **La situació de la literatura per a infants empeny els autors d'aquest gènere cap a una reivindicació i militància actives.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

13. **Els nous autors de llibres infantils sovint són més coneguts per la seva experiència en educació emocional o per ser figures públiques.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

14. **Tina Vallès considera que els llibres infantils amb rerefons emocional i pràctic han de prevaler per damunt de la resta.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

15. **Reivindicar les autores pioneres de la literatura infantil en català contribuiria a fomentar la reputació d'aquest gènere.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

Exercici 3	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	25	20	15	10	5	0

Exercici 4

25 punts

Llegiu aquest article i indicau la resposta correcta (a, b o c), d'acord amb el contingut del text.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Plàstics a la deriva: com un contaminant origina un nou ecosistema

N'hi ha de totes mides, formes i colors. No ha de resultar cap sorpresa per a ningú el fet que els plàstics presents al medi ambient suposen un problema considerable. La gestió d'aquests residus tan resistents a la degradació no supera la producció, i això es tradueix en una acumulació continuada, especialment en ecosistemes marins. Afirmar que els plàstics es troben «a tot arreu» no és una resposta llunyanament errònia de la veritat, però cal matisar.

Neu plàstica

Podem trobar plàstic a terra, en l'aigua i fins i tot en l'aire que respirem. Al medi marí, el 80 % dels plàstics tenen un origen terrestre i hi arriben per mitjà de rius, ventades i tempestes. Els corrents superficials oceànics mobilitzen totes aquestes partícules i allà on conflueixen corrents es formen grans sopes o illes de deixalles plàstiques, on aquests residus s'estanquen i s'acumulen. L'illa més gran es coneix com a «illa de plàstic del Pacífic» i s'estima que ocupa aproximadament 1.600.000 km², una superfície equivalent a tres vegades França.

Les insistents campanyes per tallar embolcalls de llaunes o altres residus perquè no s'hi enredin tortugues o dofins emmascaren una realitat més perillosa: els plàstics es poden trencar de manera lenta i constant en partícules més petites que s'escampen per l'aigua. N'hi ha que arriben al fons oceànic com flocs de neu, mentre que altres són emportades pel vent cap a l'atmosfera.

Especialment preocupants són els microplàstics (partícules inferiors a 5 mm de diàmetre), que poden resultar fins i tot més perillosos que els plàstics macroscòpics. Els microplàstics passen desapercebuts per la seva mida i són fàcilment incorporats a la cadena alimentària, on ens acaben arribant a nosaltres un altre cop: actualment ja s'han trobat microplàstics en

sang, femtes i, fins i tot, en placenta humana. Hi ha indicis que aquestes micropartícules poden causar danys en òrgans i originar diversos tipus de càncer.

Un ecosistema artificial

Si miréssim l'aspecte d'un plàstic a sota d'un microscopi, ens adonaríem ràpidament que la superfície és més irregular del que ens podria semblar a ull nu. La topografia o relleu s'assembla més a un sistema muntanyós que a una superfície llisa. Aquestes formes són perfectes perquè s'hi enganxin tota mena de partícules a sobre i, en un medi marí, moltes seran éssers vius.

Els plàstics són ràpidament colonitzats per tota mena de microorganismes en entrar en contacte amb l'aigua; un medi fluid facilita la mobilitat tant de microbis com de nutrients, que es poden trobar amb molta més facilitat que al medi terrestre. Els primers segons, es recobrirà d'una fina capa de matèria orgànica; quan passin uns minuts, ja hi hauran crescut bacteris a sobre; en unes poques setmanes, aquests formaran un tapís; i en qüestió de mesos, s'hi haurà pogut enganxar vida macroscòpica. Aquesta comunitat tan diversa ha rebut el nom de *plastisfera*.

Biofilms

Perquè es puguin adherir a sobre del plàstic, els bacteris excreten exopolisacàrids, uns polímers naturals que formen una matriu enganxosa, similar a un moc, que és aprofitada per altres microorganismes com a punt d'ancoratge. Aquesta colonització és seqüencial i acaba formant un agregat de cèl·lules dins d'una matriu tridimensional anomenat *biofilm*. En aquesta comunitat hi conviuen molts microorganismes diversos en molt poc espai, que creen gradients verticals on les cèl·lules més antigues es multipliquen en profunditat i nous microorganismes s'hi adhereixen.

Plàstics, patògens i perills

Alguns plàstics —com el polipropilè i el polietilè— tenen la capacitat de surar dins d'un medi aquàtic, i mobilitzen, així, el biofilm que transporten. La gran majoria d'organismes que creixen damunt dels plàstics són organismes autòctons del mar importants per al bon funcionament de l'ecosistema marí, però també pot haver-hi organismes nocius; aquest seria el cas de proliferacions d'algues productores de toxines, de patògens oportunistes.

Els patògens també poden aprofitar-se dels microplàstics i viatjar allà on vagi la partícula, que funciona com a mecanisme de transport, escampant resistències a antibiòtics. Per aquesta raó, les plantes depuradores d'aigua residual poden ser punts crítics en rius perquè plàstic i patògen entrin en contacte i, una vegada units, redueixin l'eficiència de l'eliminació dels microorganismes associats, que marxen riu avall on poden ser empassats per peixos o altres organismes i causar un greu problema per a la salut pública global.

La gestió dels plàstics és un camp de recerca obert en el qual queda molt per explorar. Ja es coneixen comunitats de bacteris capaços de degradar plàstics, però amb una eficiència massa baixa per reduir eficientment aquests contaminants al medi ambient. Encara queda molt per controlar aquest problema de proporcions titàniques, i encara s'ha de veure quin paper hi jugaran els microorganismes.

Pablo Gómez Herrmann. *Ciència oberta* [adaptació]

16. Què s'afirma en el text sobre els plàstics a la mar?

- a) Que el 80 % s'hi acumulen formant grans illes o sopes.
- b) Que si es tallen els embolcalls, els plàstics deixen de ser perillosos.
- c) Que la seva perillositat no és proporcional a la mida.

17. Què és la plastisfera?

- a) Un ecosistema natural biodegradable en forma de tapís.
- b) Una comunitat d'organismes que colonitzen el plàstic al mar.
- c) Una estructura de plàstic flotant creada pels éssers humans.

18. Quina utilitat tenen els exopolisacàrids que excreten els bacteris?

- a) Faciliten l'adhesió d'altres microorganismes al plàstic.
- b) Creen una capa viscosa que provoca que el plàstic suri.
- c) Descomponen el punt d'ancoratge dels microorganismes.

19. Què s'investiga actualment en la gestió de plàstics al medi ambient?

- a) Maneres eficients per desfer plàstics sense microorganismes.
- b) L'acció de comunitats de bacteris en la degradació de plàstics.
- c) Formes d'eliminar el plàstic en punts crítics com els rius.

20. El text...

- a) descriu com els plàstics es converteixen en portadors de microorganismes i patògens, i creen un entorn artificial amb comunitats biològiques.
- b) explica la incidència dels plàstics i els microorganismes en la salut humana, així com la creació d'illes marines artificials formades per plàstics simples i biofilm.
- c) detalla els danys que els microplàstics i les algues productores de toxines poden arribar a causar en diversos òrgans i teixits, tant d'humans com d'animals.

Exercici 4	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	25	20	15	10	5	0

Àrea 2 Domini pràctic del sistema lingüístic

100 punts [mín. 60 punts]

Marcau l'opció correcta o la més adequada en registres formals (a, b o c).

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Encerts	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20
Punts	100	96,66	93,33	90	86,66	83,33	80	76,66	73,33	70	66,66
Encerts	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9
Punts	63,33	60	56,66	53,33	50	46,66	43,33	40	36,66	33,33	30
Encerts	8	7	6	5	4	3	2	1	0		
Punts	26,66	23,33	20	16,66	13,33	10	6,66	3,33	0		

1. _____ la investigació pendent, és possible que _____ tancar el cas.

- a) En haver acabat / puguem
- b) En haver acabada / puguem
- c) A l'acabar / poguem

2. Aquest arròs _____ i té _____ molt agradable.

- a) està al seu punt / una aroma
- b) està al punt / una aroma
- c) és al punt / un aroma

3. La vigilància de la _____ era a _____ de tres _____ formenterencs.

- a) fortalesa / càrrec / sentinelles
- b) fortaleza / càrreg / centinelles
- c) fortalessa / carrec / centinel·les

4. T'has pogut llegir el llibre? Podràs _____ un resum?

- a) fer-me
- b) fer-m'en
- c) fer-me'n

5. Va _____ la porta amb el forrellat _____ no sortissin els animals.

- a) trabar / per a què
- b) travar / perquè
- c) trevar / per què

6. _____ la cistella de la compra, l'IVA reduït _____ fins a l'estiu.
- a) Quant a / està garantitzat
 - b) En quant a / és garantit
 - c) Pel que fa a / està garantit
7. A causa dels impostos, és molt _____ que _____ el preu _____.
- a) provable / pugin / de la llum
 - b) probable / apugin / de la llum
 - c) probable / pugin / del llum
8. _____ plovia, va intentar aparcar _____ com va poder.
- a) Com / tant a prop
 - b) Com que / tan aprop
 - c) Com que / tan a prop
9. Aquell infant tan _____ només volia bistecs _____.
- a) espavil·lat / rebossats
 - b) espavilat / arrebossats
 - c) espabilat / arrabosats
10. L'amiga em va _____ en un moment trist i ple de _____.
- a) emparar / malenconia
 - b) amparar / melancolia
 - c) emparar / melanconia
11. Els lladres han _____ ràpidament. Han robat la _____ de Bohèmia i la _____ de plata.
- a) fugit / cristaleria / coberteria
 - b) fuit / cristal·leria / cuberteria
 - c) fugit / cristalleria / coberteria
12. L'autor del dibuix havia marcat els traços importants en un _____ que havia preparat a _____.
- a) esboç / consciència
 - b) esborrany / consciència
 - c) esbós / consciència
13. En cas que no _____ pertànyer a l'associació, convé que el secretari _____ de baixa com a socis abans d'acabar l'any.
- a) vulgheu / us doni
 - b) volgheu / vos doni
 - c) vulgheu / us dongui

14. Quina opció és correcta?

- a) Va menjar massa pa amb sobrassada, trobant-se malament el vespre.
- b) Estalviant durant molt de temps, s'ha pogut comprar una moto.
- c) Cada dissabte va al forn, comprant dos pans i dues barres.

15. En un cas d' _____, les drogues impliquen un deteriorament progressiu a curt o llarg _____.

- a) addicció / plaç
- b) addicció / termini
- c) adició / terme

16. No s'han posat en pràctica _____ mesures noves _____ la directora va accedir al càrrec.

- a) gaire / des que
- b) massa / des de que
- c) gaires / des de què

17. Quin refrany es diu per expressar que qui més pot tenir accés a un bé sovint és qui en disposa menys?

- a) Estar tot el peix venut.
- b) A cal sabater, sabates de paper.
- c) Tota pedra fa paret.

18. Pensaràs ____ dur-me les claus de les teves cosines i _____ deixaré a la botiga?

- a) de / els hi
- b) a / els les
- c) en / les hi

19. La _____ interna va sorgir _____ de la dimissió sobtada de la directora _____ havia confiat.

- a) crisi / arran / en qui
- b) crisi / arrel / en la qui
- c) crisis / a rel / en la que

20. Hi van haver d'entrar a les palpentos, _____.

- a) ja que l'habitació estava tancada
- b) ja que l'habitació tenia prou llum
- c) ja que l'habitació era a les fosques

Tria l'opció correcta o més adequada en registres formals per emplenar els buits.

Al capvespre, amb la casa fosca per no gastar llum, amb les finestres tancades perquè **(21)** _____ de dol, resàvem el rosari. I ni un amic que em vingués a veure. Dies sense llum, com quan vaig caure **(22)** _____ de la palla, a Son Galiana, però sense aquella alegria infantil. Dies acaramullats un damunt de l'altre, barrejats desordenadament, mesclats, dies en què veia els meus pares asseguts a les butaques, al sofà de la sala, o els trobava a la porta de la seva **(23)** _____, però jo no els deia res. Els mirava fins que **(24)** _____ i **(25)** _____ els meus ulls oberts i encantats s'enlluïentien **(26)** _____, s'encrestallaven, s'enaiguaven tots, i a la fi desprenien dues llàgrimes plenes, que **(27)** _____ sobre els braços encreuats. Altres llàgrimes acompanyaven les primeres, quietes, seguides, abundoses, tremolant una **(28)** _____ pel fil d'argent que elles mateixes filaven al llarg de les galtes, i a la fi venia l'esclat del plor: de primer trèmul i insegur com el d'una criatureta perduda, després glapitant i precipitat, i a l'últim sense fre, esbojarrat i ple de sanglots i xiscles histèrics. Era un plor **(29)** _____, d'avorriment, d'angoixa, d'agonia de l'ànima, que em deixava amb els ulls embotornats i un gran pes dolorós com d'una bala de plom, entre cella i cella. I jo callava, callava, **(30)** _____ vaig callar del tot.

Font: M. Antònia Oliver, *Joana E.* [adaptació]

21.	a) estàvem	b) érem	c) estèiem
22.	a) a mig	b) emmig	c) enmig
23.	a) càmara	b) càmera	c) cambra
24.	a) desaparexien	b) desapareixien	c) desapereixien
25.	a) a les hores	b) aleshores	c) a l'hora
26.	a) a poc a poc	b) mica en mica	c) poc a poc
27.	a) es queien	b) caiien	c) queien
28.	a) darrere l'altra	b) darrera l'altre	c) rera l'altre
29.	a) d'enyorança	b) d'anyorança	c) d'anyorament
30.	a) fins què	b) fins a què	c) fins que

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports

C1

GENER DE 2025

Àrea 3 Expressió i interacció escrites

100 punts [mín. 60 punts]

- (!)
- ✓ Heu d'escriure el text definitiu en el full òptic adjunt.
 - ✓ No hi poseu les vostres dades personals.
 - ✓ No escrigueu tot el text en majúscules.

Exercici 1

40 punts

Escriviu una ressenya per a una revista digital especialitzada sobre un espectacle teatral, de dansa o de música al qual hàgiu assistit. Podeu basar-vos en alguna de les imatges o triar algun altre espectacle (170 paraules).

*(Si el **text** té menys de **155** paraules, no es corregirà i es qualificarà amb 0 punts.)*

Imatges: òpera Turandot, grup Pitxorines, peça de dansa S'Albufera i artista Rudimentary.

Exercici 2

60 punts

Dirigiu una empresa i voleu implantar mesures per facilitar la conciliació laboral i familiar (teletreball, reducció de jornada, flexibilitat horària...). Escriviu un missatge de correu electrònic a la cap de recursos humans per explicar-li algunes de les propostes que teniu (250 paraules).

*(Si el **text** té menys de 235 paraules, no es corregirà i es qualificarà amb 0 punts.)*

(!) *Reproduïu l'esquema següent en el full òptic.*

De:
Per a:
Assumpte:

rfSolucionari

Àrea 1. Comprensió oral i comprensió lectora

Comprensió oral

Exercici 1

1. *b)*
2. *a)*
3. *b)*
4. *b)*
5. *b)*

Exercici 2

6. *c)*
7. *b)*
8. *a)*
9. *b)*
10. *c)*

Comprensió lectora

Exercici 3

11. *b)*
12. *a)*
13. *a)*
14. *b)*
15. *a)*

Exercici 4

16. *c)*
17. *b)*
18. *a)*
19. *b)*
20. *a)*

Àrea 2. Domini pràctic del sistema lingüístic

1. <i>a)</i>	6. <i>c)</i>	11. <i>c)</i>	16. <i>a)</i>	21. <i>a)</i>	26. <i>a)</i>
2. <i>b)</i>	7. <i>b)</i>	12. <i>c)</i>	17. <i>b)</i>	22. <i>c)</i>	27. <i>c)</i>
3. <i>a)</i>	8. <i>c)</i>	13. <i>a)</i>	18. <i>b)</i>	23. <i>c)</i>	28. <i>a)</i>
4. <i>c)</i>	9. <i>b)</i>	14. <i>b)</i>	19. <i>a)</i>	24. <i>b)</i>	29. <i>a)</i>
5. <i>b)</i>	10. <i>a)</i>	15. <i>b)</i>	20. <i>c)</i>	25. <i>b)</i>	30. <i>c)</i>